

DIRVA

BIZNIS SU SOVIETAIS

KAI KURIE AMERIKIEČIAI TIKISI PREKYBINIAIS RYŠIAIS SU SOVIETŲ SATELITAIŠ PADĖTI JIEMS ATSPALAI DUOTI NUO MASKVOS 'GLOBOS'. — IŠ TIKRO GI, REMDAMI SATELITŲ REŽIMUS, AMERIKIEČIAI PADEDA MASKVAI IR VIETOS KOMUNISTAMS PRAILGINTI JŲ VALDŽIĄ. — JUO LABIAU, KAD KOMUNISTINIAI KRAŠTAI VISAI NESIRENGIA ATSILYGINTI UŽ JIEMS TEIKIAMAS GĖRYBES, O CHRUSČOVAS SAVO AUKSĄ SAUGO LABAI SPECIALIAM TIKSLUI.

Vytautas Meškauskas

"Aš išstosiu iš komunistų partijos, jei mums per penkerius septynerius metus nepasiseks pakelti sovietų žemės ūkio" — pareiškė Danijoje praeitą ketvirtadienį Nikita Chruščiovas, atplaukęs ten rytų vokiečių pastatyto laivu "Baškirija".

Toks posakis bus geras kiekis vandens ant malūno tų, kurie įtikinėja, kad pagyvėję prekybiniai ryšiai su sovietais ir jų sateilitais veda ne tik prie štampos tarp tautinių santykiuose atpalaidavimo, bet ir režimo sušvelninimo. Kai Rumunija, kuri londoniško Sunday Telegraph žiniomis iki šiol savo svetimos valiutos atsargas papildydavo leisdamą išpirkti užsienį politinius kalinius (po 15,000 dolerių už galvą), pareiškė noro sueti į glaudesnius ūkinius santykius su JAV, Amerikoje jau pasigirdo džiaugsmo šauksmai. Girdi, Rumunija jau traukiasi iš sovietinio bloko...

Tą reiškinį analizuodamas, Chicago Tribune kolumnistas vengras Dr. Melchior Palyi, tarptautinio garso ekonomistas, primena, kad kol kas visa Vakarų prekyba su komunistiniais kraštais, įskaitant ir Kiniją, tesudaro vos 4% bendros apyvartos. Iš tikro, amerikiečiai, padėdami Rumunijai, ne tik neprisideda prie jos nepriklausomybės paskatinimo, bet padeda pačiai Sovietų Sąjungai. Mat, prie Stalino Maskva bausiai išnaudojo savo sateilitus, kurie buvo verčiami parduoti savo gaminius sovietams pasaulinės rinkos ar paprastai net žemesnėmis kainomis, o iš sovietų pirkti turėjo jiems reikalingus dalykus mokant 25 ar 50% brangiau už pasaulinės rinkos kainas. Tokia politika privėdė prie satelitų ūkio sugriuvimo ir didelę dalimi iššaukė Rytų Vokietijos, Lenkijos ir Vengrijos maištus. Rezultate, Sovietų Sąjunga turėjo peržiūrėti savo politiką ir sateilitams net ūkiškai padėti. O jos pačios būklė yra tokia, kad ji pati reikalinga pagalbos. Už tat Kremlius labai maloniai sutiko su mintimi, kad sateilitams pagelbėti... Washingtonas, tuo būdu Washingtonas tiesiogiai padeda Maskvai išlaikyti tuose kraštuose komunistinį režimą.

Tiesa, paskutiniu laiku sateilitai parodė tam tikro savarankiškumo ūkiniuose ir kultūriniuose reikaluose. Bet tai dėl sovietų pastangų šioje srityje nepasiseki-

mo ir tarpusavio kovos tarp Maskvos ir Pekino. Kiniečiai teigia, kad sovietai savo "broliškų" kraštus nežmoniška išnaudoja, kas žinia, atitinka tiesybei. Tie kaltinimai irgi prisidėjo prie leidimo kiek laisviau ūkiškai santykiuoti su Vakarais.

Tačiau visa tai — įspėja Palyi — nereiškia, kad sateilitams būtų leista nors kiek nukrypti nuo sovietų užsienio politikos linijos ar nustatytos socio-politinės sistemos. Sovietai turi kariusuomenę Vengrijoje ir ją laiko paruošties stovyje. Budapešto vyriausybė tą kariuomenę yra patenkinta, nes be karinės grėsmės iš Rytų Kadaro, Gheorghius ir Gomulkos vyriausybė neišsilaikytų nė 48 valandų.

Britų premjero Douglas-Home žūkis, kad riebus komunistas yra geresnis už liesą, nėra teisingas. Riebus bolševikai yra daugiau agresyvūs už liesuosius.

Bolševikų šėrimas Rytų Europoje ir kartu bandymas juos badu išmarinti Kuboje yra baisus prieštaravimas. Ir savaime aišku, kad negalime įtikinti britų ir prancūzų, kad parduoti autobusus Castrui yra bloga, o padėti Gomulkai yra gera.

Be viso to, komunistiniai kraštai nori ne tiek gėrybių mainų, nes jie patys neturi ko pasiūlyti, kiek kreditų.

Reikia dar pridėti, kad komunistiniai kraštai paskutiniu metu labai sustiprino savo vasarviečių propagandą. Skaičiuojama, kad šiais metais šimtai tūkstančių vakariečių išleis savo valiutą Rytų Vokietijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Rumunijos, Bulgarijos ir net Sovietų Sąjungos (Krimo) vasarvietėse. Į Vakarų Vokietiją iš Rytų įvažiavimo, Dueseldorfo "Handelsblatt" žiniomis, vizų prašo 15,000 žmonių. Iš pirmo žvilgsnio skaičius labai imponantiškas, tačiau palyginus su keletu milijonų vakariečių, iš tikro labai mažas. Jų tarpe vizų prašo 646 sovietų piliečiai, 646 iš bendro 200 milijonų gyventojų skaičiaus. Žodžiu ir iš turistų biznio daugiau laimi komunistai negu Vakarų valstybės.

"Aš žinau, — aiškino Nikita danams — "jūs kapitalistai norite mūsų aukso. Bet mes jums jo neduosime. Mums tas auksas tam reikalingas — kaip syki sakė Leninai — kad įgyvendintume komunistizmą. Mes juo galėtumėm išgrįsti savo išvities".

BRAZILIJOS PASIBAIGĘ POLITINIAI TRĖMIMAI SU KUBITŠEKO IŠVYKIMU...

JURGIS ŠATORIUS,
Dirvos spec. korespondentas
Brazilijoje

Suprantama, kad visi, kurie domisi paskutiniiais Brazilijos politiniais įvykiais jau žino, kad buvęs prezidentas, Brazilijos sostinės Brasilia statytojas ir buvęs senatorius iš Goias valstijos "išboksutas" iš Brazilijos politinio gyvenimo ringo net 10-čiai metų. Tai buvo įvykdyta birželio 8, paskelbus sostinėje dabartinio prezidento specialų aktą, apie šio vieno stipriausių Brazilijos politikų sulikvidavimą. Taigi, revoliucionieriai pasirodė stipresni ir už socialdemokratų ir už turtinuosius!!! Daug visokių gandų teko girdėti prieš Kubitšekui skirto dekreto paskelbimą, bet tai tebuvo tik gandai, kuriuos atkakliai platino ištikimi Kubitšeko šalininkai. Buvo sakoma, kad "karinė valdžia tuojau sugrius, kai tik išjungs Kubitšeką iš politinio gyvenimo", arba "Kubitšeką remia turtingiausias Rotšildas ir jam nė plaukas nuo galvos nenukris", arba "kai tik išmes jį iš senato, tuojau pradės smukti kruzeiras" ir panašiai. Tačiau nieko panašaus neatsitiko,

nors kova buvo ir labai atkakli, pareikalavusi iš abiejų pusių daug strateginių ir taktinių manevrų.

Po Kubitšeko likvidavimo Tribuna da Imprensa rašė, kad "atėmus Kubitšekui politines teises visas revoliucinis judėjimas yra įgavęs naujos jėgos. Ši mūšis laimėjusi revoliucija žengia į plačią valymo akciją, kuri paliesianti apie 500 asmenų".

Birželio 9 d. anksti rytą prie Kubitšeko namų įpanemoje budėjo policija. Buvo teigiama, kad esą imtasi visų galimų priemonių, kad apsaugoti eksprezidento fizinę neliečiamybę.

Žinia tokiame sudėtingai jautriame žaidime, kaip Kubitšeko pašalinimas iš krašto politinio gyvenimo, reikėjo daug užsispjrimo iš revoliucionierių pusės, kad jie galėtų įvykdyti šį uždavinį. Anot "Tribuna da Imprensa", krašte laimėjusios gerosios jėgos.

Dėl Kubitšeko likvidavimo niekas per daug gaudžių ašarų ir neliečių, išskiriant dienraštį Cor-

reio da Manha, kuris paskutiniu metu yra nustojęs pusiausviros, besigirdamas savo liberališkumu ir demokratiškumu. Ši dienraštį dažnai cituoja komunistiniai spaudos šaltiniai, pasinaudodami juo kaip "demokratiškos žydų". Gi kai kurie kiti laikraščiai teigė, kad dabar būsimi nuplėšta skraistė nuo visų Kubitšeko nešvarių darbų, kurie susikaupę jo sąskaiton net nuo 1948 m.

Prieš dekreto paskelbimą Kubitšek žadėjo stipriai kovoti prieš antidemokratišką su juo pasielgimą, tačiau viskas, ką jis padarė, tai birželio 5 d. nuvyko į Senatą ir pasakė gaudžią kalbą... Bet kas gi į kalbas kreipia dėmesį, jau nekalbant apie tuos, kurie šiandien gali duoti įsakymus, kad pajudėtų tankų divizijos! Ir po teisių atėmimo pasitenkino tik Correia de Manha puslapių gyvenyba. Gi kiti nuosaukesni laikraščiai net ir politinio nekrologo neparašė.

Taigi didžiausia staigmena buvo birželio 13 vėly vakarą žinios paskelbimas, kad Kubitšek išskrido į Madridą! Buvo primygtinai teigiama, kad eksprezidentas liksis krašte. Kai kurie laikraščiai, kaip Diario de Noticias rašė, kad socialdemokratų šefas išspręs prezidento Castelo Branco specialų leidimą, kad Kubitšekui leistų išvykti iš krašto. Užsienį reikalų ministras jam išdavė turistų vizą.

Birželio 14 d. buvo paskutinė išstėmimų skelbimo diena. Prieš paskutinėmis dienomis iš prezidentūros buvo skelbiami ilgi asmenų sąrašai, kurie nustojo politinių teisių: tų asmenų tarpe esama parlamentarų iš valstijų ir iš federalinio seimo, daug profesnių s-gų vadeivų, keliolika advokatų ir kt. Kai, kurie įtakingi revoliucionieriai, stiprios rankos šalininkai, prezidentą skatino kad Institucinis Aktas būtų paliktas galioje ligi spalio 30 d. Tačiau Castelo Branco šioms spaudimams nepasidavęs ir šio kompromiso pasekoje turėjęs sutikti

(Nukelta į 2 psl.)

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Birželis — June 29, 1964

Nr. 75

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Hamiltono, Ont. Aušros Vartų parapijos choro dalis dainininkių, dalyvavusių Tragiškųjų birželio įvykių jungtiniame su latviais ir estais minėjime.
J. Rudaičio nuotrauka

LIŪDNOS SUKAKTIES MINĖJIMAS HAMILTONE

Hamiltono pabaltiečiams minint gedulingąją birželio sukaktį, kiekvienais metais tokią minėjimui tenka vadovauti pagalėlę vienai iš trijų tautybių. Šiais metais tai atiteko estams. Lietuviai šios sukakties minėjimą pradėjo Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, kur prel. dr. Tadarauskas atlaikė gedulingas pamaldas su pritaikytu tai dienai pamokslu.

Po pamaldų rinkosi į estų b-nės įsilygtą gražų ūkį, kuris labai tinka vasaros mėto šventėms bei minėjimams. Nepaprastai graži miško aikštė kruopščiai prižiūrima, labai tinka vasaros mėto poilsiui bei kultūrinės pramogos. Amžinai žaliuojančiomis ko apsuptoje aikštėje, estai yra įsirusę ir savo paminklinę šventovę, kur prieš vėliavos stiebą yra pastatytas kildus, bet jaukus ir moderniškas paminklas žuvusiems estams pagerbti. Šio paminklo prieglobstyje estų b-nės v-bai vadovaujant ir buvo atliktas visų trijų Pabaltijo valstybių lindnas prisiminimas. Hamiltono lietuviai A. Vartų parapijos ir estų mišrius chorai sugiedo Kanados himną, o trijų tautų atstovai padėjo bendrą valnišką birželio aukoms pagerbti.

Miela, kad šios trys tautos, suprasdamos esamą padėtį ir reikalą jungtis bendrai kovai prieš gresiantį pavojų visam civilizuoatam pasauliui, randa darnų sugyvenimą ir bendrą darbą.

Ne veltui liberalų atstovas Kanados Parlamente Mr. J. Munro, kalbėjęs šių iškilnių proga, pasigedo to gražaus bendradarbiavimo savo tautoje. Jis siūlė kanadiškai publikai pasekti pabaltiečių pavyzdžiu, kad Kanada ypač dabar būtų stipri ir vieninga, kad nesusilauktų tokio likimo, kaip trys Pabaltijo tautos: Lietuva, Latvija ir Estija. Tai sakdamas jis turėjo galvoje Quebeco prancūzų bandymą Kanadoje įsteigti atskirą valstybę. Estų atstovas savo žodyje palietė šio minėjimo paskirtį ir paprašė visų atstojant pagerbti birželio aukas. Meninė dienos programa buvo išpildyta Hamiltono A.V. parapijos lietuvų ir estų mišrių chorų. Latviai šiais metais pasitenkino tik paprastu poezijos paskaitymu, pritaikytu šiai liūdnei sukaktčiai.

Pasibaigus oficialiai minėjimo programai, publika susisplėto būreliais miško prieglobstyje, leido gražią sekmadienio po pietę.

V.P.

JIE GINS LIETUVIŠKAS SPALVAS AUSTRALIJOJE

Edvardas Modestavičius, Clevelando LSK Žaibas. Puolikas, ūgis: 6'4". Svoris: 180 svarų. Gimęs 1943 m. rugsėjo 9 d. Žaidė krepšinį Clevelando East H.S. ir vėliau John Carroll universitete, kur buvo pripažintas vertingiausiu krepšininku. Edvardui teko tris kartus atstovauti lietuvių jaunių pabaltiečių pirmenybėse. Be sporto domisi muzika ir dalyvauja visuomeninėje veikloje šiuo metu lanko De Paul universitetą Chicagoje, kur studijuoja chemiją ir matematiką. Vėliau mano pradėti medicinos studijas. Edvardas tikina, jog jis pats ir visi rinktinės dalyviai stengsis Australijoje parodyti ne vien tik iškilų žaidimą, bet ir tinkamai atlikti visas jiems patikėtas reprezentacines pareigas. V. Plidžinsko nuotrauka

Daug šuvių dėl nieko...

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos choras diriguojamas komp. Br. Budriūno kartu su solistu Alg. Braziu dainuoja parapijos Lietuvių Dienoje birželio 23 d. L. Kančausko nuotrauka

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŽINIOS

GINNAZIJOS TALKININKAI

Prieš kelerius metus Sofija Puikūnienė suorganizavo Vasario 16 gimnazijai remti būrelį, kurs tebeveikia ir dabar. Šią žiemą Sofija Puikūnienė iškėlė sumanymą, kad Dramos sambūris suvaidintų kurį nors veiklą, o pelną skirtų gimnazijai. Buvo pasirinktas Vytautas Alanto pjesė "Kyla Vėtra Ukanose". Vaidinta buvo du kartus. Atsirado rėmėjai -- Ona ir Kostas Naudžiai paaukoję 100 dolerių, Aldona ir Adomas Paulauskai 50 dol. Šitokiu būdu vaidinimo išlaidas padengus, Vasario 16 gimnazijai susidarė apie trejetas šimtų dolerių. Dabar parinkusi iš narių Sofija Puikūnienė perdavė Liet. Kunigaikštienės Birutės Draugijai 521 dolerį, kad išsiųstų į Vokietiją, gimnazijai paremti.

SOFIJA PUIKŪNIENĖ

Sofija Puikūnienė savo vadovaujamą būrelį yra pavedusi pinigines atskaitomybės kontrolės ir priežiūros sumetimais birutinių draugijai, kurios revizijos komisija patikrina būrelio apyskaitą ir pinigus išsiunčia gimnazijai.

Sofija Puikūnienė (Steikūnaitė) kilusi iš Balninkų valsčiaus, Ukmergės apskr. Yra buvusi mokytoja ir veikusi nepriklausomos Lietuvos organizacijose, ypač šiaulių sąjungoje. Los Angelėje gyvendama Sofija Puikūnienė yra pasižymėjusi įvairių organizacijų rėmėja ir čia žinoma savo šeiminkystės sugebėjimais. Jos meniška ir skoningai pagaminti totai yra buvę ir jau neant vieno čia daug literatūros

Brazilijoje pasibaigė...

(Atkelta iš 1 psl.)

su Kubitšeko pašalinimu iš politinio gyvenimo arenos.

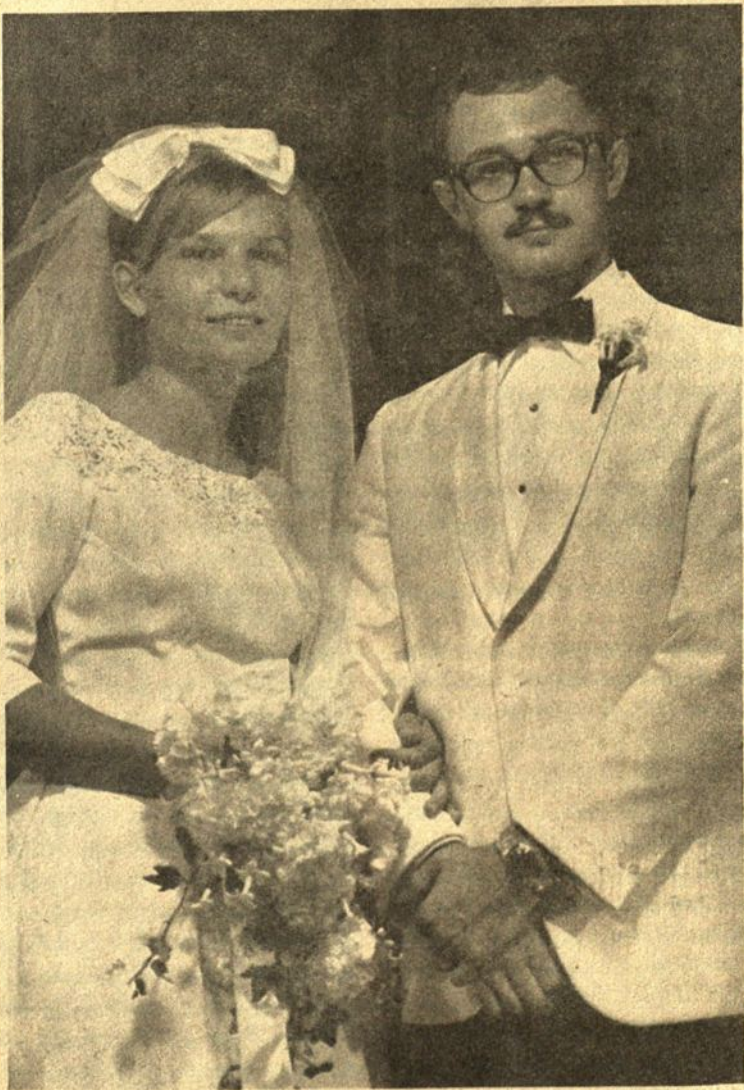
Brazilijoje taip pat yra keliolika žymybių, valstijų gubernatorių bei kitokių aukštųjų pareigūnų, kurie nustojo politinių teisių ne už politikavimą, bet už kontrobandos rėmimą. Šios kategorijos eiles pateko asmenys iš Brazilijos šiaurės, kur sienos ne taip saugojamos ir kontrabandinės prekės buvo gabenamos į užsienius laivais, lėktuvais ir pan. Reikia tikėtis, kad naujai paskirtieji gubernatoriai sugebės įvesti tvarką, kurios trūko visoje Brazilijoje. Tačiau Brazilija yra labai didelė: žinios apie nusi-kaltimus į centrus ne taip jau greitai plaukia, o kartais būna padėtos į gilų stalčių! Visokiu atveju tikimasi, kad Brazilija išvažiuos iš duobeto vieškelio. To jau linki visi dar krašto gyventojai.

premių laimėjusių rašytojų pagerbimo stalo.

JONAS PUIKŪNAS

Sofijos Puikūnienės vyras Jonas Puikūnas losangeliečių lietuvių pažįstamas taip pat, kaip mielas kultūrinių darbų ir organizacijų talkininkas ir veikėjas. Lietuvoje jis buvo karininku, vėliau baigė teisių fakultetą ir buvo teisėjo ir advokato pareigose. Domėdamasis lietuvių kultūra Jonas Puikūnas surinko nemažai patarlių, priežodžių, posakių ir 1958 m. išleido Jono Mingirdo slapyvardžiu Smulkosios tautosakos knygą. Laisvalaikiais ir dabar Jonas Puikūnas tautosaką renka ir ruošia antrąją knygą. Tautosaką -- patarles ir priežodžius

Danutė Gustaitė ir Donatas Januta birželio 13 d. susituokė šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Los Angeles mieste. Vestuvių vaišės buvo Tautiniuose namuose. Danutė Gustaitė Pietinės Kalifornijos universitete baigė šešių metų farmacijos mokyklą ir birželio 11 d. gavo valstininkės daktaro laipsnį. Donatas Januta bakalauro laipsniu labai gerais pažymiais baigė Kalifornijos universitete, Berkeley mieste, elektronikos inžineriją. Jaunavedžiai apsigyveno Downey, Calif., mieste, kur Donatas Januta pradėjo inžinierium dirbti vienoje aviacijos ir elektronikos kompanijoje. Studentaudama Danutė Gustaitė kelerius metus buvo Los Angeles mergaičių skautų Palangos tauto tautininkė, dalyvavo tautinių šokių ratelėje ir parapijos chore. Donatas Januta buvo Studentų Sąjungos Los Angeles skyriaus valdyboje, vadovavo Lituanus žurnalo vajui, dalyvavo tautinių šokių ratelėje. Kalifornijos universitete už pažangą moksle priimtas į Phi Beta Kappa korporaciją. L. Kančausko nuotrauka

* BRONYS RAILA ir Vladas Bakūnas, Lietuvoje stipriai pasireiškę žurnalistinėje profesijoje, dabar dirba fabrike, kuriame veikia aluminijaus darbininkų unija, išrūpinusi darbininkams kas penkeri metai tris apmokėjus mėnesius atostogų. Dabar atostogauja Vladas Bakūnas ir lanko įvairias Amerikos žymias vietas. Netrukus trijų mėnesių atostogas pradės Bronys Raila.

* GIEDRĖ KARUŽAITĖ baigė biznio kursą ir susižiedavo su inž. Romu Venckum, kurs prieš porą metų į Los Angeles atvyko gyventi iš Boston, Mass. Kitas brolis, inž. Laimis Venckus, taip pat yra persikėlęs gyventi į Kaliforniją. Birželio 20 d. jis Boston, Mass., susituokė su Aldona Bichnevičiūte. Jaunavedžiai gyvens Kalifornijoje.

* INŽ. VLADAS ADOMKUS, Inglewood, Calif., buvo išvykęs kelių mėnesių kelionei laivu aplink pasaulį. Aplankė Ramiojo vandenyno salas, Naująją Zelandiją, Australiją, Europos valstybes ir jau grįžo namo.

* JURGIS GLAŽĖ, aukštesniosios mokyklos mokytojas, iš Los Angeles išskrido trims mėnesiams atostogų į Vokietiją. Jo brolis Algirdas Glažė, Mažosios Lietuvos Draugijos pirmininkas, liepos pradžioje skris savo darbovietės siunčiamas dviem savaitėm biznio reikalais į Australiją.

* JOZEFINA ŽILVIČIENĖ, birutinių draugijos pirmininkė, su dukra Lita Žilvičiūte ir sūnum iš Los Angeles persikėlė į Glendale miestą.

* DAIL. JURGIS ŠAPKUS praėjusį rudenį persikėlė gyventi į Kaliforniją. Manhattan Beach mieste apsigyvenęs buvo surengęs savo kūrinių parodą amerikiečių visuomenė. Birželio 21 d. Lietuvių Dienoje, Breakfast klubo patalpose jis lietuvių publikai buvo išstotęs apie 60 paveikslų. Apie pusę jų publika nupirko.

* ALGIRDAS BRAZIS, solistas iš Chicagos birželio 21 d. savaitgalį praleido Los Angeles mieste. Jis koncertavo Lietuvių Dienoje, rengtoje šv. Kazimiero parapijos. Kiti menininkai buvo: dainininkė Florence Korsakaitė ir dail. Jurgis Šapkus, surengęs savo paveikslų bei skulptūrų parodą, dainavo muziko Br. Budriūno choras. Į Lietuvių dieną suvažiuavo labai daug publikos. Parapijai vadovauja klebonas Jonas Kučingis. Jis ir trys amerikiečiai miesto ir apskrities pareigūnai buvo kalbėtojai.

* SKAUTAI ir SKAUTĖS dvi savaites nuo birželio 28 d. stovyklauja Buckwheat stovyklavietėje, Mt. Laguna, Cleveland National Forest. Stovykla uždaro ma liepos 5 d.

DUOK SAVO DUKRAI KAS GERIAUSIA

Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų vedamo bendrabučio tikslas yra netik padėti mergaitėms siekti aukštesnio ir aukštojo mokslo, bet ir ugdyti charakterį, brandinti asmenybę, pažinti gyvenamojo laiko problemas ir jas tinkamai spręsti.

Į bendrabutį priimamos gero elgesio lietuviškos, pareiškusios savo ir tėvų norą, pritačiusios išto mokslo pažymėjimą ir gydytojo sveikatos liudijimą.

Bendrabutis vedamas lietuviškoje, katalikiškoje dvasioje, todėl bendrabutyje privaloma kalbėti lietuviškai ir imti liuanistinį kursą. Lietuvių kalba yra įskaitoma akademijoje ir kolegijoje kaip viena iš svetimųjų kalbų ir gaunami kreditai. Be lietuvių kalbos ir literatūros, moksleivėms yra dėstoma Lietuvos istorija, mokomi tautiniai šokiai, dainos, rankdarbiai. Kolegijoje veikia lietuvių klubas "Dainava".

Mergaitės rengia įvairius parengimus, minėjimus, organizacines šventes, šokius. Su programomis lanko aplinkines lietuvių kolonijas, kviečiamos pasirodyti amerikiečių tarpe. Žodinei kūrybai pasireiškia leidžiamas laikraštėlis "Raudondvario Padangė". Fizinio lavinimo srityje rungtyniauja įvairiose sporto šakose. Šiltesniam orui esant, ruošiamos išvykos į gamtą.

Mergaitės yra seserų globoje ir be jų žinios negali išvykti iš namų. Taip pat jos privalo laikytis bendros tvarkos: laiku vykti į mokyklą, laiku valgyti, mokyti, atlikti paskirtus tvarkymosi darbus, kurie įprastina jas būti tvarkingomis, darbščiomis, kas yra taip svarbu mergaitėms - moters gyvenime.

Studentės lanko Annhurst kolegiją, kur studijuoja kalbas, filosofiją, istoriją, socialinius mokslus, matematiką, chemiją biologiją, arba pasirenka prekybos kursą, norėdamos pasirodyti sekretorėmis, buhalterėmis ir t.t. Registruotis reikia tiesiai į kolegiją: Annhurst College, Box 569, Putnam, Conn.

Moksleivės lanko Putnam Catholic Academy. Norint į ją įstoti, reikia atsiųsti išto mokslo pažymėjimą ir atlikti registracijos formalumus. Mokestis už mokslą yra \$200,00 metams. Be to dar prisideda už uniformą, knygas ir kiti smulkūs mokesčiai. Galima mokėti viską iš karto arba dalimis.

Abi mokyklos, kolegija ir akademija, yra įsijungusios (affiliated) į National Catholic Educational Association ir pripažintos (accredited) State Department of Education of Connecticut.

Mokestis už bendrabutį yra \$55,00 mėnesiui. Jį reikia mokėti kiekvieno mėnesio pradžioje arba už kelis mėnesius iš karto. Be to patalines naudojimas ir lovos skalbinių plovimas kainuoja \$10,00 metams.

KREPŠININKŲ IŠVYKA

* ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ KREPŠINIO RINKTINĖ birželio 24 d. susirinko Tabor Farm vasarvietėje, Sodas, Mich. Čia vykdomos treniruotės ir pasirošimai atsakingoms reprezentacinėms pareigoms Australijoje.

* KREPŠINIO IŠVYKOS informacinis reikalas (spauda, radijo, TV) tvarko ŠALFAS S-gos spaudos ir informacijos komisijos nariai P. Petrutis, J. Šolūnas ir P. Žumbakis. Chicagos ir apylinkių spaudai bei kelioms radijo ir TV stotims išsiuntinėta išsami informacija. Tiesioginį ryšį su amerikiečių spauda palaiko P. Žumbakis.

* CHICAGOS WGN ir WTAQ radijo stotys (p. J. Daužvardienės dėka) informuoja amerikiečių visuomenę apie mūsų krepšinio išvyką Australijon.

* VILKO VADOVYBĖ kreipėsi į išvykos organizacinio komiteto pirmininką Valdą Adamkavičių, prašydama telegramomis informuoti Madrido ir Romos lietuvių radio programas apie krepšinio rinktinės susitikimus Australijoje.

* POVILAS ŽUMBAKIS, gyvenąs Chicagoje, palaikys ryšį su mūsų krepšinio rinktinė Australijoje. Jis informuos lietuvių ir amerikiečių spaudą. Ryšys bus palaikomas telegramomis. Taipogi bus bandoma susisiekti trumpomis radijo bangomis.

* AUSTRALIJOJOS spaudai, radijo ir TV išsiųstas platus mūsų krepšinio rinktinės pristatymas. Šiuo metu ŠALFAS S-gos spaudos ir informacijos komisija ruošia informacines žinias apie Lietuvos dabartinę padėtį ir Amerikos lietuvių veiklą.

Jurgio Šapkaus paveikslas "Ryt vėl" (aliejus), kuris buvo išstatytas su kitais darbais Los Angeles Lietuvių Dienos suruoštoje parodoje. Be paveikslų, J. Šapkus buvo išstotęs ir skulptūrų. Jaunasis dailininkas meno mokyklą pradėjo lankyti Freiburge, vėliau Chicagoje, kur dirbo prie vitražų ir turėjo įsteigęs savo meno studiją. Persikėlęs prie Pacifiko, apsigyveno Manhattan Beach.

Mutual Federal Bendrovės rekordas

4 1/2% MOKAME

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO 8, ILL.

Phone: Virginia 7-7747

John J. Kazanauskas, Pres.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išeina: pirma-
dieniais, trečiądieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

REDAKTORIUS PAUL L. SHIMKUS LIETUVOJE

Paul L. Shimkus yra JAV gimęs, augęs ir mokslus išėjęs lietuviškos kilmės amerikietis. Be to, jis yra The Worcester Telegram laikraščio redaktorius.

Pasitaikę proga jam su tėvais ir giminėmis apsilankyti Lietuvoje. Savo įspūdžiuose jis rašo, kad senosios kartos keliauninkai, vykdami į Sov. Sąjungos okupuotą tėvynę trokšta paskutinį kartą pasimatyti su giminėmis ir pamatyti savo senąją tėvynę.

Kiti gi du?

Amerikoje gimę, norėjo pamatyti tėvų šalį, pajusti jų traukos Lietuvai prasmę, nutraukti charakterinio režimo ieškant laisvės svetūr. "Buvome gi svetimšaliai, vedini smalsumo"...

Bet atėjo momentas, kada abu jaunieji ekskursantai turėjo pervertinti savo viešnagės prasmę.

-- Jie didžiavosi, kad mes norėjome juos pamatyti... O mes surimėjome pamatę, kad reprezentuojame neužmiršusius jų kitame pasaulyje.

Senieji buvo suinteresuoti pasimatyti, žūt-būt, su giminėmis. Jaunieji pailso po kelių valandų "progreso propagandos" Inturisto vadovų patiekiamos. Kas labiausia įkyrėjo, tai nuolatiniai reikalavimai komplimentų apie tai kas rodoma. Visa tai vadovams lengviau sekėsi su senaisiais, lyginant naujuosius pastatus ir draudimą nuo ligos. Aiški tendencija išnaudoti mus propagandai paliko neskanų įspūdį.

-- Ir taip mes, jaunieji, metėmės pasižvalgyti po puikų ir gračią miestą (Vilnių j.č.). Mes radome patys sau vadovus -- jaunas gražias merginas, išvedusias iš "Inturistinio" maršruto -- į parkus, bažnyčias, į senamiestį.

-- Mes kalbėjome be pasirošimo ir be pozavimo. Čia pajutome atvirumą ir tiesumą. Tai darėsi vis lengviau laikui bėgant.

Pasimatymai su giminėmis yra gera proga ištrukti iš Inturisto nustatytą maršruto. Bet panelė iš Inturisto kitaip galvojo. "Privalote laikytis tvarkos, o su giminėmis matytis atliekamų laikų". Sakau, neatvykau čia šventai laikytis maršruto. Ji sumišo. Tai nebuvo įstatymo sulaužymas, bet mano išėjimas iš ribų, kas yra neprįmta Sov. Sąjungoje...

-- Pasigailėjimo verta ta mergina, saugojanti aštuonis žmones, laikanti juos "nustatytoje tvarkoje" ir vykdanči iš anksto suplanuotą Inturisto programą...

Nežinrint visų suvaržymų, nevyravo ir priešiškas. Jautėsi noras parodyti ir vaišingumą. Buvome gi lietuviai -- ne priešai. Kaž kas humaniško veržėsi pro socialistinės sistemos rėmus.

Ir taip Paul L. Shimkus veda pro kolchozo žmogaus nuotaikas, jo uždarbį už 1963 metų 400 darbo dienas (!) (160 rublių), jo meilę pėdai savos žemės ir kampui gyventi, bet kas, anot kolchozo viršininkų, esą nereikalinga.

Miesto krautuvės nevilioja, nes nėra ko pirkti.

Amžinas privatumo ilgesys. Muziejuje mergina aiškina, kaip ji norėtų ištrukti iš kampininkės padėties 2 kambarių bute su svetima šeima ir turėti nuosavą kamputį. Ir taip visur nepretenzingai jaučiamas noras turėti ką nors, kas vadinasi tavo.

"Viltis ir atstatymas pasitikėjimo savimi yra turtas, ką gali išsivežti iš šių dienų Lietuvos," rašo P.L. Shimkus.

Vilnius -- švaresnis už Maskvą. Žmonės Vilniuje fiziniai pajėgesni ir švariau apsirengę.

-- Vilniaus bažnyčios apleistos, lentomis apkalintės. Daugelyje jų -- muziejai. Bet kurias radome veikiančias, radome jaunų žmonių daugiau, nei tikėjimės. Bažnyčios ateitis tamsi, bet šviesos galima ieškoti jaunime.

-- Į vakarus krypta jaunimo akys. Jie turi sąlygas mokslui, bet neturi laisvės. Mokslas be laisvės yra tuščiaaviduris daiktas, sako jie.

-- Atsivėlinus, ilgai dar lėktuve jaučiau išlydėjusiųjų žvilgsnius.

Tai tik trumpas ištraukos iš keliuose laikraščio numeriuose tilpusių įspūdžių. Įspūdžiai tokie paprasti, dvelkia žmoniškumu ir atjautimu. Juose būdingas visiškas ignoravimas oficialiu valdžios "tuzų", oficialių ir uniformuotų frazių apie bendradarbiavimą. Tai buvo sustikimai lietuvio su lietuviu. (j.č.)

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabrikų baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE
6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. VICTory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą, ir ketvirtą. nuo 9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

SKAITYTOJŲ NUOMONĖS DĖL GOLDWATERIO

PALAUKIME RINKIMŲ

Jūsų politinis komentatorius (Dirva Nr. 72) stebisi, kaip Vyt. Kavolis su nedaugeliu žodžių prirašė daug netiesos. Aš gi manau priešingai -- tiesiai skelbti nereikia daug žodžių ir stebiuosi, kaip tai netiesai skelbti reikia vartoto tiek daug žodžių, eilučių ir Dirvos numerių. Ir niekas čia, man rodos, nėra specialiai užsikrėtęs "anti - goldwateriška karštilge", išskyrus patį autorių, kuris neabejotinai serga "pro - goldwateriška karštilge". Beveik jį jau padarius prezidentu, ar negeriau būtų palaukti rinkimų ir pamatyti, kur tas jo populiarumas ir kurtie milijonai, kurie komentatoriaus apskaičiavimu, tik ir laukia paduoti savo balsą už senatorių?

Čia ir yra bėda, kad jis turi delegatus, bet neturi jokio populiarumo rinkimų tarpe ir tik dėl to visa įtakinga respublikonų spauda ir visi įtakingi respublikonų partijos vadai stoja prieš jį pietu. Respublikonai vis dėlto norėtų išrinkti savo prezidentą, o ne dėti visas kortas už tokį kandidatą, kuris savo pralaimėjimu dar labiau pakenktų partijai ir sumažintų jų skaičių kongrese ir senate. Tai kam dabar tikėti, ar tikriesiems respublikonams, partijos profesionalams, ar mūsų narsiam komentatoriui?

Taip pat tvirtinimas, kad Goldwateris padarytų stebuklus ir tuoj paskelbtų karą Sov. Rusijai irgi nėra paremtas tiesa, nes po pirmų narsų pareiškimų (pasijusti marinių divizijų atsukti Kuboje vandenį, numesti Vietname atominę bombą) vėliau gynėsi, kad jis taip nesakęs ir tik žurnalistai iškreipė jo mintį. Idomu kiek kartų jis keistų savo nuomonę, kol būtų išrinktas prezidentu?

Gi mūsų komentatoriaus išvedžiojimai apie Amerikos socialistinę sistemą, medicinos pagalbą, civilinio įstatymo priėmimą, užgyrimą Goldwaterio pasijukimo iš neturto ir tvirtinimas, kad Dirvos skaitytojai nevažiuoja namo tik dėl to, kad ten yra visuotinas socialinis draudimas, man rodos, neverti rimtų diskusijų, nes tai tik parodo, kiek autorius mažai susigauja dabartiniam ne tik Amerikos, bet ir Europos socialiniame gyvenime ir kaip jis, su keliais pietų valstijų karštuoliais ir birčiniškais, anot pačių įtakingiausių respublikonų pareiškimų, nori atstatyti Amerikos gyvenimą 100 metų atgal.

Nors jis ir sakosi, kad sėdįs ant apatinės Amerikos socialinių laipų pakopos, bet aiškiai su užrištomis akimis...

Henrikas Žemelis
Rochester, N.Y.

NĖRA PAGRINDO
NUOGASTAUTI...

V. Kavolio pastaba Dirvoje (nr. 69) apie Goldwaterio žadimą neatsargų JAV jėgos naudojimą kovoję prieš komunizmą yra būdinga visiems liberalams ir kairiesiems.

Tokie liberalų nuogastavimai neturi jokio pagrindo. Realiai galvojant reikėtų džiaugtis, kad kas nors drįstų dažniau pagrašyti JAV kumščiu Amerikos priešams. Stoka drąsos panaudoti JAV karinę jėgą yra daugelio dabartinių tarptautinių negalvimų priežastis. Jei keliais atvejais paskutiniame dešimtmetyje būtų buvęs panaudota JAV jėga, arba bent būtų duotas pažadas ją panaudoti, šiandien, esu tikras, pasaulio politinė padėtį galėtume nupiešti šviesesniu spalvomis. Išivaizduokime, kiek skirtinga būtų šiandieninė politinė padėtis, jei Vengrijos sukilimo metu 1956 m. Eisenhoweris būtų visa JAV jėga stojes sukilėlių pusėn. Kokia viltinga šiandien būtų pavergtųjų tautų padėtis, jei vietoj pataikavimo Sovietų Rusijai būtų priimta Goldwaterio filosofija -- pergale prieš komunizmą ir laisvę pavergtiems kraštams.

Paskutinių trijų JAV prezidentų baimė ar nenoras žodžiais ir veiksmais stoti už laisvo apsisprendimo principą visoms tautoms visai nepatenkina lietuvių tautos siekimų ir gniuždo bet kokią viltį pavergtiems kraštams atgauti laisvę. Tik radikalus Amerikos tarptautinės politikos pakitimas gali šią liūdną

padėtį pakeisti. Goldwateris ir siūlo tokį pakitimą, ir todėl jis yra visų remtinas.

Galia, kad daugelis lietuvių liberalų, kurių viršūnėse stovi ir V. Kavolis, taip akiai persiima Amerikos liberalų pažiūromis, kurios dažnai nesutampa su esminiais lietuvių tautos interesais.

Romas Kezys
Middle Village, N.Y.

MŪSŲ LAIKRAŠČIAI
DEGENERUOJASI?

Taip patvirtino Dirvos laiškuose dr. V. Kavolis ir... niekas dėl to nė plunksnos nepalietė. Dr. V. Kavolis tokias išvadas padarė pasiskaitęs V. Braženo ir V. Meškausko išvedžiojimų apie sen. Goldwaterį. Ir ką gi, jei jau laikraštis (šiuo atveju Dirva) spausdina V. Meškausko politinę galvosena, tai intelektualo akimis žiūrint -- esama visiško išsigimimo.

Skaitytojai visi kandidatai į prezidentus yra įdomūs ir jis apie kiekvieną iš jų palengva susidaro savo nuomonę. Galime teigti, kad ir V. Braženas ir V. Meškauskas savo samprotavimais kai kam gali sustiprinti simpatijas Goldwateriui, o kai kam ir sumažinti. Tačiau tiesiai pasakyti, kad V. Meškauskas laikraštį degeneruoja -- yra naivu!

Vieno sakinio teigimas be įrodymų taip ir nesudaro tokio baisaus smūgio mūsų spaudai. Atvirkščiai, lietuvių apie Goldwaterį daugiausia kalbasi, taigi ir spaudoje tai atsiliepia. Norėtųsi sužinoti, kaip mūsų spauda turėtų rašyti, kad joje V. Kavolis nematytų degeneracijos.

Jei V. Kavolis nepagalėtų savo teigimo paremti platesniu klausimo panagrinėjimu, gal jam ir pačiam paaiškėtų, kad laikraščio bendradarbio nuomonė dar nėra laikraščio degeneracija. Tokias išvadas tegali daryti tik labai siauro galvojimo žmonės, arba supermanai. Kaip ten bebūtų, bet vyresniesiems visad yra įdomu, ką jaunesnieji galvoja. Ir kai į jaunesniusius atsiskukame, tai pirmoje vietoje visad jiems linkime: logikos, jaunuočiai, logikos!

Nekantriai laukiąs tuo klausimu laiško.

V. Šarka
Omaha Nebr.

PASAULIO GALAS...

Ne vienas prisimenime girdėję apie "pasaulio galą" vienam ar kitam krašte, kai siaubo apimti žmonės sulenda į urvus ar bėga į miškus laukdami paskutinės valandos... Panašų dalyką šiuo metu išgyvena JAV liberalai. Tik tai jie, šaukdamai "pasaulio pabaiga", vietoje urvų sulindę į spaudą. Šio liberalų sąmyšio dėl Sen. Goldwater laimėjimo mažytį atspindį gavome pamatę mūsų spaudoje, Vytauto Kavolio, birželio 15 d. laiško Dirvoje "Dėl Vytauto Meškausko Politinių Komentarų" pavidale.

Iš to, kaip V.K. 180 laipsnių kampu apsuka faktus, jis atrodo nėra nuosaukus liberalas. Mat, jis išstato save pavojum būti apšauktas fašistu, nes puolė į kontinentalinę nacionalizmą, reikalaujamas iš V. Meškausko "iš tikimybės... europinei kilmei". Liberalinė ištikimybė, kaip žinome, priklauso tikrai pasaulio tautų brolybei.

Kita, liberalų akyse, bailsia nuodėmę V.K. papildė mesdamasis į "McCartizmą" 1) be jokių įrodymų pareiškdamas, jog V.M. "rado reikalingu mokintis iš Villaus Braženo, kaip rašyti" ir 2) nubrėžęs "mūsiškės spaudos degeneracijos kreivę", sumedamas spaudą, V.M. ir V.B. į bendrą katilą. Tai jau pagal JAV liberalus, yra grynas "McCartizmas" -- ("accusation through association" -- atsimenate?). Tačiau turint galvoje, jog liberalams leidžiama, kas neleidžiama dešiniams, V.K. gal ir negresia "antroji tremtis" (iš liberalų eilių).

Vienok, grįžkime prie faktų palankstumo laiške, kur V.K. naudojant jo žodyną "man atrodo atsiskako ištikimybės ne tiek savo europinei kilmei, kiek pačiai tiesai, kai įsiai" visai suprantama Vakarų Europos "liberalų" laikraščių alasą pristato mums kaip "beveik vieną europinės spaudos pasipiktinimą" dėl Gold-

waterio laimėjimų. Taipogi norėtųsi išgirsti nešališkų šaltinių patvirtinimo, jog sen. G. "apskritai europiečiams kelia siaubą..." Ar šį pareiškimą darydamas V.K. turėjo, ar bent pasistengė gauti, informacijos apie Karelį, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Gudijos, Ukrainos, Lenkijos, Rytų Vokietijos, Čekoslovakijos, Bulgarijos, Rumunijos, Albanijos, Vengrijos, Jugoslavijos LIBERALŲ pasisakymus (tikrų liberalų -- be kabučiu!) dėl Sen. G. laimėjimų? Jeigu anie, už žmogaus laisvę, ir prieš valstybės tironiją (o ne atvirkščiai...) kovoją, LIBERALAI neturi laisvos spaudos, tai dar nereikšdka, jog jų nuomonė mums nesvarbi. Ar gal V.K. pats "atsisako ištikimybės... savo europinei kilmei", ir visas šias tautas išmeta iš Europos ir, (pasaulio įtampai sumažinti...), perleidžia Raudonajai Azijai? Nemanau, jog V.K. bandė mus įtaigoti, kad ir anie višiemis, (kaip pačiam V.K.?) Sen. G. "siaubą kelia". Dar šviežias Jugoslavijos bėglys, kalbėdamas š.m. birželio mėn. 14 d. Stratford, Conn., maldavo amerikiečius balsuoti už Sen. G. ir tvirtino, jog net prieš tris metus "Senatoriaus Goldwater'io vardas buvo žinomas kiekviename Jugoslavijos kaimelyje, bei minimas su pagarba ir viltimi..." Jis nieko neminėjo apie "siaubą..."

Jeigu V.K. nėra kvalifikuotas psichiatras, turįs pakankamai davinį padaryti pareiškimą, jog Sen. G. "savo politiką grindžia jausmų valdomos jėgos vartojimu, beveik visiškai atsakydamas naudotis protu", toksai rašymas žinoma, yra suprantamas jei rašėva yra "liberalas". Tačiau išvardinimas vyro, kaip Senatoriaus Barry Goldwater bepročio, (net jeigu tam panaudojama ir virš tuzino mandrių žodžių bei pustuzinis kablelių) negalima

įtaipinti net ir į bražėnišką "mūsiškės spaudos degeneracijos kreivę". Tokiems rašytojams dar mažiau dera mokyti Vytautą Meškauską "kaip rašyti".

Dėl antro fantastiško V.K. apkalbinimo Sen. G-ui "gelbėti tiems, kurie sau pagelbėti jau nebeįstega -- atsisakymu" -- V.K., kiek žinau, negali pasitelsti menku anglų kalbos žinojimu. Sen. G. savo kalbose ir raštuose kaip tik pabrėžia reikala padėti tik tiems, kurie patys sau padėti negali. Tai, tarp kitko, nėra Sen. G. visai originali mintis: ją pirmiausia išgarsino vergų išlaisvintojas Prezidentas A. Lincoln'as "Kai mes padarome už kitus tai, ką jie patys pasidaryti gali, vietoj padėti, mes jiems pakenkiame..." Kodėl V.K. šitaip Sen. G. mintis išvertė, (ar "išvertė") nesilimu spręsti.

Šias pastabas padariau norėdamas dar kartą atkreipti lietuvių skaitytojų dėmesį į "liberališkų" metodus ir taktiką informacijos srityje. Jeigu V.K. "sugebėjo" vos keliose pastraipose su goldwateriniais faktais mūsų laikraštyje taip liberališkai pasielgti, galime įsivaizduoti, kas yra daroma visoje kairiųjų dominuojamoje JAV, V. Europos ir Afrikos spaudoje.

V.K. pareiškimas V.B. rašymo ir mūsų spaudos "degeneracijos" klausimu yra jo skonio ir, kaip ir kiekvieno kito skaitytojo, nuomonės reikalas, tad, ypač šio laiško autoriui, apie tai čia nėra reikalo ginčytis.

Vilius Bražėnas
Stamford, Connecticut

THE BEST
FOR LESS!
Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95 St.
CHICAGO,
ILL., 60642
Phone:
GArden 4-8654

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER ATOSTOGAS
GARSIAME CAPE COD-OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽA — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod. Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Šiomet svečių patogumui padidinta valgykla ir salionas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir k.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą.
Vila AUDRONĖ jau atidaryta ir priima svečius vasarajimui. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ. 87 East Bay Rd., Osterville Cape Code. Mass. Marija Jansonienė tel. 428-8425.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI
PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS. NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS. KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBASKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

Kai žiogeliai šoko menueta...

Pokalbis apie poetą Joną Aistį

Saulėlydis yra nerami ir graudulio pilna valanda. Tokią valandą, neįklausius vidinio balso gėmams, žmogus pagreitintu žingsniu vaikštai savo kambary, o dvias, jeigu pajęgtų, rodos, pakiltų anapus visokių prieblaudų...

Saulėlydis valandom, kaip tar-ty Pulgis Andriūšis, maumuonėly vienas po kito pradeda atsiderinti klapanai, vaizdai bėga, lyg pabaidyta avių kaime: iškyla, kaip debesys pro aukštą kalną, įdomesni ir spalvingesni praeities gabalai, susikrūtinimui širdy subilda nepasisekimai, pragiedruli gaivumu sutvarka laimingesni išgyvenimai, atminties ekrane pradeda pasirodyti senų draugų veidai. Tokiu prieblaudos metu gimė ir pokalbis apie poetą Joną Aistį.

Vieną gegužės mėnesio vakarą, kai vėsių vandenų vėjai dar vis dvelkė tikra pavasario šiluma, durys pasibeldė Antanas Gustaitis, į kurio tvirtą petį, kiekvieni rimtesniu atveju, man tenka atsiremti jau gana ilgą laiką...

Kai jis atėjo -- tartum, ir vakaro prieblauda pasidarė šiltesnė. Susimaišę kažkokio gaivinančio deguto kaušus, kaip ne kartą mudviem atsitinka, pasileidom į ilgą pašnekesių kelią. Antanas Gustaitis, jeigu bus leista truputį su patosu pakalbėti, jau eilė metų nešas į tautą aukšto meninio lygio humoristinę ir satyrinę poeziją, intymias pašnekeses su draugais gali būti lyriškas, graudus ir net tragiškas. Va, toji pastaroji kelionė, nuspalvintoji lyriškos šiluma, mudu susitikom visada įdomų, visada jaukų ir mielą Joną Aistį. Ir pažvelgę į Aukštosios Panemunės metrikų knygas, radom, kad jis gimė 1904 m. liepos mėn. 7 d. Argi nedera ties ta data stabterti ir nors žodžiu kito poetą Joną Aistį paminti?

Laikas nėra žmogaus draugas. Jis, tartum gero vyno butelis, visų pirmą yra labai nešalus -- rodos, tik vieną kitą taurę įpylei, o vyno jau ir nebėra... Tokio skanėsto taurės yra ir mūsų gyvenimo dienos! Ar toli 1927 m. kada pasirodė pirmasis Jono Aisčio eilėraštis Gegutėlė? Atrodo, kad ranka juos galėtum pasiekti -- taip dar ano meto įvykiai tebėra gyvi ir apčiuopiami, o tačiau lyg juoda dauba, nuo anų dienų mus skiria jau ištisi 37 metai... Ak, o nuostabūs buvo laikai, kai žiogeliai šoko menuetą...

Jono Aisčio atėjimas į lietuvių poezijos barus buvo apgaubtas mistika. Galimas dalykas, kad ir vieno ar kito poeto gimimas yra tam tikra misterija, bet Jonas Aistis gerokai iš anksto buvo "pranašų išpranašautas" lietuvių dainiūs.

Dėl vieno ir kito asmeninio susidūrimo, mano atminty tebėra gyvas Petras Juodelis -- dailiojo rašto mylėtojas ir žinovas. Niekaud mudu nebuvom artimi draugai, bet vaikštytynės su Petru Juodeliu Laisvės alėja visuomet būdavo įdomios ir turiningos. Dar gerokai prieš Jono Kossu-Aleksandravičiaus pasirodymą spaudoj, aš sutikau P. Juodelį ir, po vieno kito kasdieninio posakio, jis man tarė: "Santvarai, gimsta didelis poezijos talentas, negaliu dar tau jo pavardės pasakyti, bet tu pamatysi, kad jo žodis bus naujas, dailus ir galingas".

Aišku, P. Juodelio pranašystė mane domino ir intriguavo. Pažindamas žmogų, tikėjau jo žodį, priėmiau jį kaip šimtanošimtinę

STASYS SANTVARAS

ne tiesą, ir tada net nepagalvojau, kokia didelė paguoda žmogaus gyvenime yra draugai. Šiandien, kai atsigrižau į P. Juodelį, kai prisiminiau dar vieną kitą "pranašystę", Jono Aisčio poetinis gimimas man tikrai skendi mistikoje. Berods, ir jis pats tą žino, ir, prisimindamas anas dienas, gal būna laimingas, nes kiekvienam rašytojui draugai, kurie iš anksto ruošia jo pasirodymo

JONAS AISTIS

aiškštę, tegali būti dangaus palaima...

Metas, kada Jonas Aistis spausdintom eilėm pasirodė viešumoje, nebuvo per amžius bepakitimų susidėsčiusi gyvenimo rutina. Tai buvo nepr. Lietuvos pavasaris, atgaautos laisvės pirmieji šuoliai. O pavasari, kaip žinom, ne tik žiedai plieskia, bet ir purvynėliai atvirom klampynėm į tave spokso...

Tą pavasarį lietuvių grožinės literatūros erdvė vienas po kito ėmė rodytis nauji vardai. Entuziazmas buvo didelis, galimybės rėdėsi neišsemiamos, todėl skubėjom dirbti, skubėjom "apsireikšti". Ne vienas darbas, jų tarpe ir mano pirmieji bandymai meninio požiūriu nebuvo pakankamai išnešioti ir išbaigti. Tačiau, anot Vaižganto, tas buvo neišvengiamas -- kad pasėlis kiltų saulėn, buvo ir trąša reikalinga...

Jono Aisčio pirmoji poezijos knyga Eilėraščiai pasirodė 1932 m., vadinas, keturioliktais metais po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo. Tai buvo laikas, kada mūsų grožinės literatūros meninis lygis buvo gerokai pakilęs į aukštį, kada kriterijai ir reikalavimai rašytojui jau buvo žymiai kietesni.

Jono Aisčio Eilėraščiai -- stambus poezijos rinkinys, kupinas naujų savaimingų varų. Tame rinkinyje buvo atspausdinta ir 1927 m. viešumoje suskambėjusi Gegutėlė. Berods, šiandien yra tinkama progą nors vieną to debiutinio eilėraščio posmą pacituoti:

Ir atskrido, atplasnojo gegutėlė
Vyšnių sodan --
O tada toks baltas vyšnių
sniegas krito...
Užkukavo, užraudojo gegutėlė
Aukso godą,
Ir jos balsas nuaidėjo, nusirito...

To posmo citata noriu pabrėžti, kad Jonas Aistis iš karto liet. grožinės literatūros mene pasirodė kaip originalus ir brandus poetas. Jo talentui pats griežčiausias ano meto kritikas neturėjo pagrindo abejoti. Buvo giliai teisus ir Petras Juodelis, iš anksto skelbdamas jauno poeto atėjimą. Jono Aisčio Eilėraščiuose rasim nemenką pluoštą

kūrinių, kaip Prologas, Gegutėlė, Ir aš nešiojau, Dolorosa, Einu šilam, Ofelija, Kryžkelė, Akys, Lorelei, Ne aš, Miškas ir lietuvis, Karaliaus šuo ir kt., kurių tyras poetinis grožis pragyvens ne vieną amžių, vis rasdamas atgarsio žmogaus širdy. Jau pirmajam rinkiny regim, kad Jonas Aistis sugeba apvaldyti poezijos meno formas, kad jis randa formas ir turinio darną. Jausmo grynumas, laki mintis, poetinio vaizdo autentiškumas ir tas būdingas Aisčio sielvartas yra gyvi ženklai, akivaizdžiai liudiję ne tik jo talentą, bet ir jo literatūrinę kultūrą.

Eilėraščius sekė šio Jono Aisčio poezijos rinkiniai: Imago mortis, 1933 m., Intymios giesmės, 1935 m., Užgesę chimeros akys, 1937 m., Poezija, 1940 m., Be tėvynės brangios, 1942 m., Nemuno ilgesys, 1947 m., Pilnatis, 1948 m., Sesuo butis, 1951 m., Kristalinam karste, 1947 m., Poezija -- visi jo eilėraščių rinkiniai vienoj knygoj -- Romuvos išleisti 1961 m.

Jono Aisčio Užgesę chimeros akys 1937 m. buvo apdovanotos Lietuvos valstybine literatūros premija, atseit, aukščiausiu pripažinimu, kokio nepriklausomaj valstybėje lietuvis rašytojas galėjo sulaukti. Tada Jury komisija savo akte rašė, kad premija Jonui Aisčiui yra duodama dėl šių jo meno būdingų bruožų: 1) ritmikos, melodikos, ritmo ir frazės struktūros atžvilgiu yra pasiekęs aukštą tobulumą, 2) išryškina tragišką mūsų laikų žmogaus likimą, 3) lietuvišką nuotailę ir pasaulėvoką sieja su universalinėmis idėjomis.

Aidų žurnalas 1951 m. Jonui Aisčiui literatūros premiją paskyrė už eilėraščių rinkinį Sesuo butis. Premijos yra vieša deklaracija, viešas poeto pripažinimas ir pagerbimas, bet, man dūm, jos Aistį padarė gal kiek populiareesnį, bet ne didesnį. Tas premijas jis gavo tik dėl to, kad jis yra puikus savo meno meistras, taigi, ką J. Aistis gavo, to savo kūryba jis tikrai nusipelnė. Reikėjo tą pasakyti, nesgi premijų svarstyklės ne visada precizinis tikslumu grožinės literatūros reikalus sveria. Jonas Aistis yra tas mūsų poetas, kurio išskyrimas nė vienu atveju nebuvo klaida.

Kultūrinė publicistika, aštrus žvilgsnis į vieną ar kitą mūsų kasdieniųjų gyvenimo problemą Jonui Aisčiui taip pat nėra svetima pelkė. Mūsų visuomenės ir kultūros klausimais iki šiol jis nuolat ir subtiliai aištiškai pasisako. Atskirom knygom yra išleisti du jo straipsnių ir apybraižų rinkiniai -- Dievai ir smūtėliai, 1935 m., Apie laikus ir žmones (Terros leidinys, berods, 1954 m.). Be to, Jonas Aistis yra redagavęs šiuos poezijos leidinius: Jurgio Baltrušaičio Poezija, 1948 m., drauge su Ant. Vaičiūliaičiu -- Lietuvių poezijos antologiją, 1950 m., K. Binkio Lyrika, 1952 m., Laisvės kovų dainas, 1962 m. Prieš kiek laiko Draugo kultūriname priede atspausdino Medfordo gatvės elegiją, kurios gyvu atgarsiu sukėlė ne tik iššvilį, bet ir rusų bolševikų okupuotoj Lietuvoj.

Dabar valandėlė atsigrižkim į 1952-53 m., kai pirmus netvyr. žingsnius žengė Lietuvių Enciklopedija. Anuo atkaklaus ryžto metu ir man teko sukti gana sunkiai tepasukamą enciklope-

dijos ratą. Kasdien būdavo daugiau problemų, negu mes pajėdavom jų įveikti. Buvo tokių, kurias kėlė darbo apimtys ir painumas, bet pasitaikė ir tokių, kurias patys pasigaminom.

Amžinos atminties vyr. redaktorius prof. Vaclovas Biržiška, pats būdamas iškilus bibliografas, vieną sykį tarė, kad lietuvių rašytojų biografijos enciklopedijai turi būti rašomos bibliografiškai, t.y. duodami tik faktai "be jokių biografinių" enciklopedijai. O kai Vaclovas ką nors pasakydavo, tai jau ne taip lengva būdavo tą jo tarimą perkelti ar pakeisti. Redaktorių dauguma laikėsi nuomonės, kad reikia duoti ir rašytojų kūrybos apibūdinimus. Jonui Aisčiui, berods, pirmam teko atsidurti mūsų kovos lauke, nes jis buvo dedamas Liet. Enciklopedijos pirmojo tomo 60 puslapį (kaip dabar regiu, jo biografija enciklopedijoj yra viena pačių kukliausių). Išbandė ne vieną itaką, prof. Vaclovą perkalbėjom -- Jono Aisčio biografija sudarė taisyklę, kad vėliau ir visų kitų rašytojų biografijoms būdavo (ir tebėra) duodami "pamarginimai" jų kūrybos apibūdinimais.

Kai po tiekios metų pažvelgiau, žiūriu, kad Jono Aisčio kūrybos aptarimą andai mes sulipdėm gana pakenčiamą (jei neklystu, mudu su Bern. Brazdžioniu): "Aisčio kūrybos viršūnę sudaro Eilėraščiai, Imago mortis, ir Intymios giesmės (nežinau, kodėl iš to sąrašo dingio Užgesę chimeros akys); jis išstobulino naująją simbolistinę romantinę srovę lietuvių literatūroje, atgaivino asmeninės lyrikos versmės ir savo kartoje užėmė vyraujančią vietą. Aistis yra laikytinas skiriamąja gaire tarp prieš jįėjusios kartos poetų ir po jo kuriančių rašytojų.

Aisčio kūrybai metmenis davė plati išgyvenimų ir kultūros skalė, į kurią įteina ir tėvynės peizažas ir pasakos bei legendos, ir didžioji pasaulio literatūra. Jo poezija žymi lyrinio jausmu ir minties grynumu bei gelme, detalės tikrumu ir atspalvių įvairumu bei intymumu. Jis sugeba ir smulkiausias tikrovės apraiškas suauti su bendromis ir didelėmis būties problemomis, tai nudažydamas asmeninės gėlos ir ilgesio varsa. Asmeninės poezijos prasme, Aistis lietuvių literatūrai davė gražiausių ir lyriškiausių kūrinių.

Šiandien būtų galima ieškoti naujų žodžių -- pilnesnio ir gilesnio J. Aisčio kūrybos aptarimo, bet tokio pobūdžio rašinį, koks dabar skiriamas Dirvai, vargučiuoto vertinimo esminiai bruožai pasikeistų.

Jonas Aistis, baigęs Aušros berniukų gimnaziją, 1936-1940 m. buvo valstybės stipendininkas, studijavo Grenoblio universitete, Prancūzijoje, už disertaciją "Etude de linguistique sur les traductions en ancien provençal des textes evangeliques" gavo daktaro laipsnį. Tačiau mano akyse nuolat stovi gal ne tiek tas aukšto mokslo vyras, kiek anas jaunų dienų kuklus ir drovus poetas.

Nebeprisimenu aplinkybių, kuriomis vieną kartą parsivedžiau Joną Aistį į savo "pilį" Palangoj. Man jis buvo didžiai mielas ir brangus svečias, bet aš nepajėgiau tada jo savo žnekom sušildyti -- gal porą valandų, beveik visą laiką tylėdamas, jis pas mane paviešėjo, o po to, lyg neįspėta mįslė, ramiu žingsniu pasuko į didelį kelią, bėgantį Palangon...

Ilgainiui išgyvenom ne vieną progą, kada būdavo daug šnekų, daug nuoširdumo, daug dvasinio spindėjimo, bet, kai Joną Aistį prisimenu, pirminis jo vaizdas iškyla visu ryškumu. Iš tikro, jis

gali būti tylus, gali visą vakarą, beveik žodžio netardamas, prastoti vienoj ar kitoj seklyčioj, bet, jei nuotaika ir aplinkybės jo neslegia, jis gali prašvisti gražybūm, sąmojūm, išmintim, erudicija... Ir tuo požiūriu Jonas Aistis yra mistinė asmenybė.

Pokalbis apie poetą Joną Aistį reikia baigti ir tegu jis man atleids, jei ta progą, kai su Ant. Gustaičiu pažvelgėm į Aukšt. Panemunės metrikų knygas, tik tokį sveikinimą jam tepajėgiau parašyti.

O kaip tavęs man neminėti!
O kaip tavęs man nekartoti
Žiogeliai šoko menuetą
Tąnakt, kaip tikstantį naktų...

Kai Jono Aisčio žiogeliai šoko menuetą -- ir mūsų tauta ir mes patys gyvenom atviro ir laisvo kūrybinio pasisakymo laiką. Tegū šiandien mūsų sena giminė ir vėl yra pastatyta po kartūvėm -- ano meto darbų ir pats niekšingiausias budelis nepajęs pakarti. Tų nepakariamų ir nesunaiknamų darbų pirmose gretose stovi ir Jono Aisčio poezija.

Kūrybinė auka, kurią atnaša-

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS

GELINYCIA

GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd Street
Chicago, Ill.

Telefonai:
PR 8-0833 ir PR 8-0834

Storm windows & doors of
B.F. Goodrich Koroseal® rigid vinyl

won't pit, corrode, peel, crack,
chip, tarnish, rot or rust

B.F. Goodrich

Storm
Doors

Storm
Windows

KOSTAS BUTKUS

LU 5-6291, CHICAGO

Nylono, stainless steel ar aluminijaus
langai, durys, SIETELIAI.

ALUMINIJUS NAMŲ PRIESTATAI (PATIO), STOGE-
LIAI, TVOROS, KRAUTUVIŲ SUNKIOS DURYS IR KITI
MODERNŲ NAMŲ PAGERINIMO REIKMENYS. DIDE-
LIS PASIRINKIMAS (27 RŪŠIŲ).

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ
SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORP.

Marquette Gift Parcels Service

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.

Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų
Lietuvoje pagedaujanų prekių PAPIGINTOMIS
KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos,
automobilai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov.
Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liqueur, Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$1.69
5. PORT, SOUTHERN, RHINE Wine... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND. Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine... 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine Red or White... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų
maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

VYTAUTAS ŠLAPELIS, clevelandiečių Juozo ir Konstancijos Šlapelių sūnus, baigė John Carroll universitetą, gaudamas bakalaurą laipsnį socialiniuose moksluose.

V. Šlapelis yra veiklus jaunimo organizacijose, buvęs ilgametis Korpi Neo-Lithuania Clevelande pirmininkas ir grojo akordeonu neolituojančiame orkestre, o taip pat dalyvavo tautinių šokių grupėje Grandinėlyje.

* **25-SIS IŠ EILĖS LAISVĖS FESTIVALIS** (Festival of Freedom) ruošiamas Liepos 4 d. šventės proga Edgewater Parke. Feierverkų spektaklis prasidės 9:30 val. vak.

* **OSCAR A. RADANYI**, Pecs universitetą Vengrijoje baigęs teisininkas - tremtinys šių metų rudenį kandidatoja į Ohio valstijos senatoriaus postą respublikonų sąrašė. Tai vienas iš nedaugelio jaunųjų atelvių, pasiryžęs stoti į šio krašto politikos frontą.

* **PRIE PYMATUNING** ežero vasaroti svečiai kviečiami nuo liepos 1 d. Skambinti p. Natkevičienė EV-2-4114.

D Ė M E S I O

siunčiantiems siuntinius į Lietuvą, **Globe Parcel Service, Inc.** Clevelando skyrius dėl atostogų bus uždarytas nuo liepos mėn. 4 iki 20 dienos. (74-75)

* **BIRUTININKĖS** su šeimomis ir kviestais svečiais renkamės Rūtoj prie Pymatuning ežero, kur liepos 5 d. įvyks gegužinė. Iki greito pasimatymo.

ŠEIMININKĖ namų ruošai ieškoma 4 suaugusių šeimai. Privalo kiek susikalbėti angliškai. Prosijimas ir valymas. Puiškus kambarys su vonia apsigyventi, plius alga ir išlaikymas.

Teirautis tel. 791-0322.

REIKALINGAS vedęs vyras darbui minkų ūkyje. Nemokamai namas gyventi, alga. Patyrimas nereikalingas.

Teirautis tel. PR 1-4479.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

LIEPOS 4 D. JAV nepriklausomybės šventės minėjimas, pietūs ir pasilinksminimas Čiurlionio ansamblio namų sode, Rengia LB I Apyl. valdyba.

LIEPOS 18 D. Riviera Country Club salėje įvyksta Tėvynės Garų radijo valandėlės 15-os metų sukakties balius.

RUGPĖČIO 2 D. Lietuvių Piliiečių Klubu metinis piknikas Naurų sodyboje.

RUGSĖJO 5 D. Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubu vakaras Lietuvių salėje. Programoje viešnia iš Floridos sol. Anita Navickaitė.

RUGSĖJO 6 D. Lietuvos Tautinės šventės ir K. Donelaičio minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje. Rengia LB I apyl. valdyba.

RUGSĖJO 6 D. New Yorko vyrų okteto koncertas N. parapijos salėje.

RUGSĖJO 20 D. susipažinimo pobūvis Čiurlionio Ansamblio namuose, Rengia LVS Ramovė.

RUGSĖJO 27 D. kun. Petro Dzegoračio 25 metų kunigystės jubiliejus - banketas, šv. Jurgio parapijos auditorijoje.

RUGSĖJO 27 - SPALIO 4 A. Tamošaitienės dailės, tautinių audinių ir drabužių paroda Čiurlionio Ansamblio namuose, Rengia LB I apyl. valdyba.

SPALIO 10 D. SLA 136 kuopos vakaras šv. Jurgio par. salėje.

LAIKAS SUSIRŪPINTI SAVA GIMNAZIJA

Lietuviškoje periodinėje spaudoje pasirodė pranešimai apie paskutinį chicagiškių seselių kaimieriečių pasielgimą, uždraudžiant Marijos Aukštesnioje mergaičių mokykloje mokslo metų baigimo progą bet kokią lietuvišką dainą ar giesmę. Mergaitės akto metu pasipuošė tautinėmis trispalvėmis, o po iškilnių tautinių drabužių apsilivkusios organizuotai padėjo gėlių prie šv. Mergelės paminklo, sugiedodamos draustąsias giesmes ir Lietuvos Himną. Greitomis sukvietusių žiūrovų akyse žibėjo ašaros.

LB Marquette parko apyl. valdybos ir tėvų komiteto atstovų lankymasis pas mokyklos vadovę neatnešė jokių rezultatų.

Kada buvo pastatyta Marijos mokykla, lietuviškoji spauda ir organizacijos vedė propagandą už lietuvių mokymąsi toje mokykloje. Juk vadovauja lietuvių seselės kazimierietės. Mokykla būsianti lietuviška, ir mergaičių tėvai neturėsį vargo savo dukterų lietuviškame auklėjime. Gaila, bet faktai parodė ką kitą. Nors mokykla, galima sakyti, pastatyta išimtinai lietuvių pinigais, su tuo nebuvo skaitomasi, ir lietuviškieji pasireiškimai palaipsniui pradėjo būti slopinami: sustabdytas lietuvių kalba leistas laikraštėlis, keičiami lietuviški vardai į svetimus, nuolatinis spaudimas iš seselių pusės nekalbėti net pertraukų metu lietuviškai (ką jūs pasakysite, demokratiname krašte, kur kiekviena tautybė skatinama ugdyti jos kalbą ir kultūrinę veikimą?). Ir lietuvių opera turėjo ieškoti sau vietos svetimos salės -- už pigesnę kainą.

Dabar tenka laukti kad būtų uždarytas "Rūtos" ratelis ir lietuviškoms tektų pereiti į pogrindį, kaip kad kovota už laisvę raudonosios ir rudosios okupacijų metais savame krašte.

Šis klausimas lietuviškajai visuomenei privalo būti išaiškintas, kad vėl kas nors nepradėtų kalbėti ar rašyti apie Marijos lietuvišką mokyklą. Taigi, ne Marijos lietuviška mokykla, bet tik Marijos mokykla. Kaip ir lietuviška šio krašto mokykla, tik skirtumui, kad "nelietuviškose" mokyklose už lietuvių kalbos vartojimą priekaištai nedaromi.

Kada suprasime, kur atsidūrėme, galėsime pradėti rūpintis, ką daryti toliau. Žinoma, gaila tautiečių pinigų. Verčiau, jie būtų buvę sunaudoti kitiems svarbiems lietuviškiems reikalams. Sako, kad minima mokykla kaštavo apie keturis milijonus. Reikėtų patikrinti, kiek milijonų sudėta mūsų pačių. Tik pusę tų pinigų turint, Lietuvių Namai su lietuviška gimnazija ir Lietuvių Fondas stovėtų ant tvirtų pamatų.

Savo pinigais darome, ką norime: prageriame, pralošiamo

arkliukais, statomės namus, perkamės vežimus ir t.t. Ir duodame kam tik norime. Mūsų pačių valia ir pasirinkimas. Duodame saiviams, duodame ir svetimiems bei šio krašto pašalpiniams ir kitokioms organizacijoms. Nes esame dideli tolerantai. Tačiau, kada buvo duota pinigai šiai mokyklai, buvo tikėtasi, kad tai auka savajai. Ar būtume tokias sumas surinkę kitam tikslui, mums svetimam? Aišku, ne.

Padėti vargu kas bepadės. Lietuvių Bendruomenės reikalas ieškoti būdų, kaip panašius atsitikimus išvengti, ir susitarus su tėvų atstovais, galvoti apie kitokių planus.

Šių eilučių autorius ne viena kartą yra pasisakęs spaudoje lietuvių namų reikalu. Tokie lietuvių namai Chicagoje yra būtini suklusimais tikrai lietuviškai gimnazijai, gera sporto sale, valgykla, Pasaulio Lietuvių Archyvu, skaitykla ir t.t.

Pasisakymai spaudoje Marijos mokyklos klausimu yra labai svarbūs. Suprantama, kad teks susilaikyti kaltinimų. Tik netvams ir mergaitėms, kovojusioms dėl lietuviškos giesmės ir lietuviškos kalbos. Lygiai kaip kaltinami Washingtono katedroje lietuviškosios koplyčios organizatoriai, veiklą neatsižvelgiant į lietuviškosios bendruomenės pageldivimus ir mūsų tautos ir valstybės aspektus.

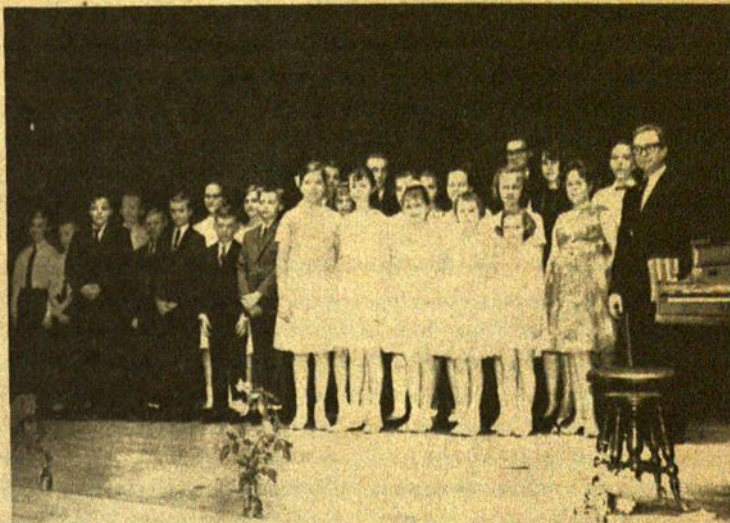
Jonas Vaičiūnas

SĖKMINGA LIETUVIŲ DIENA

VAI, TAI DZYVAI, DIDI DZYVAI BUVO...

New Jersey Lietuvių Diena birželio 21 Royal Gardens parke, Rahway, N.J., visais atžvilgiais buvo sėkminga: gražus oras, patraukli programa, gausu svečių. Kaip vienas senyvas svečias išsireiškė: "Ale piknikas visai kaip Stuko". New Jersey mastu, tai aukštas vertinimas. Ypač patrauklus reiškinys -- jaunimo gausus dalyvavimas ir pasirodymas programoje. Galima sakyti, kad tai buvo New Jersey lietuvių jaunimo diena. Gražiai pasireiškė Elizabeth, Kearny, Lindeno, Newarko šeštadieninės mokyklos. Vertinimo komisijai nebuvo lengva atrinkti, kuri jų pripažintina pirmąja.

Ta garbė šiemet teko Kearny mokyklai, nors jos programa buvo gal per ilgą. Gražiai padainavo Newarko jaunieji vyčiai, L. Stuko vadovaujami. Tačiau įspūdingiausias pasirodymas buvo pačių mažųjų šokėjų iš Lindeno ir New Jersey lietuvių bendruomenės tautinių šokių ansamblio. Abiem vadovauja D. Vaičiūnaitė, iš pažiūros trapi mergytė,

Alekso Mrozinsko piano studijos mokiniai po koncerto.

JAUNŲJŲ KONCERTAS

Jau kelinti metai, kas pavasarį muziko Alekso Mrozinsko piano studija mokslo metus baigia mokinių koncertu. Tų jaunųjų pianistų koncertas įvyko birželio 14 d. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn, N.Y. Scenoje pasirodė 28 mokiniai.

Programa susidėjo iš dviejų dalių. Pirmoje dalyje pasirodė patys jaunieji, kairurie jų tik vienerius metus sėdėję prie piano. Šioje jaunųjų grupėje skambino: L. Birutytė, V. Snieska, A. Bagdonaitė, A. Norvila, A. Vytvis, O. Matulaitytė, G. Simonaitytė, A. Ivašauskas, A. Simonaitis, A. Bagdonas, S. Siemaška, B. Ralytė, R. Noreikaitė, A. Vytvis (akordeonu), J. Ivašauskaitė, D. Bagdžiūnaitė, V. Ralys, G. Bagdžiūnas ir M. Matulaitytė. Keli paskutiniai jau turi didesnę patyrimą ir pagrojo sudėtingesnius kūrinius.

Antroje programos dalyje skambino 9 mokiniai. Amžiumi jie taip pat jaunučiai, bet jau nepradžiūmoksliai. Iš jų grojimo aiškiai buvo matyti ir jaučiama, kad tai ne vienerių metų mokslas. Taip pat ir scenoje jie jau ne pirmas kartas. Jie išplūdė žymiai ilgesnius, sudėtingesnius ir tuo pačiu daug sunkesnius dalykus. Pirmasis pasirodė Jonas Baronitūnas, pagrodamas akordeonu Sabre Dance, Klechaturian Toliau pianistai: Rita Čepulytė (Bėkit Bareliai - Čiurlionio ir Menuetas - Beethoven), Philip Skobeika (Sonata F major - Mozart), Ligija Erciutė (Menuetas - Paderewski), Gražina Siemaškaitė (Moonlight Sonata - Beethoven), Astra Ruzgaitė (Fantazija D minor - Mozart), Birutė Sodaitytė (Sonata op 2 N 3 - Beethoven), Rūta Ruzgaitė (Impromptu op. 90 N 4 - Schubert) ir Kazimieras Snieska (Preludisas op. 23 N. 15 - Chopin bei Ugnies šokis - De Falla).

Kiekvienas jų yra padarę didelę pažangą. Ypač Kazimieras Snieska, Rūta Ruzgaitė ir Birutė Sodaitytė. Šie parodė gero grojimo privalumus, neblogą techniką ir įsijautimą į grojamą kūrinių, sukeldami klausytojų pasigėrėjimą.

Į koncertą atsilankė mokinių tėvai ir jų pažįstamieji. O vistiek ir visuomenei reikėtų skirti didesnę dėmesį jaunosios ar bušimom meno įėjom.

A. Mrozinskas atlieka ne tik gražų mokymo darbą, bet prideda ir prie auklėjimo, užpildydamas jaunimo laisvalaikį lavinimuisi muzikoje. Tėvai rodydami dėkingumą A. Mrozinskui, po koncerto įteikė dovanėle. Kartų visų, mokinių ir tėvų buvo pasivažiavę. Prie vaišių suruošimo pasidarbavo dantų gyd. J. Snieskienė, D. Birutienė, J. Vytuvienė, E. Ruzgienė ir kitos. E.R.

* **NEW JERSEY** Lietuvių Dienos laimėjimų fonde liko neatsitrinti 4 prizai. Laimėję taloniai yra B 18 geltonas, B 45 geltonas, E 68 žalias ir E. 74 raudonas. Laimingieji gali kreiptis į R. Žukauskienę, 32 Grove St., Roselle, N.J. Tel. 548-6143. Per 2 savaites neatsiliepęs, laimėjimai liks fondui.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

Naturally
SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

Philadelphiajį surengtame Tragiškųjų birželio įvykių minėjime dalyvavo viešnia iš Anglijos sol. Birutė Valterienė, kuri padainavo keletą dainų. Prie pianino A. Kaulinytė. V. Gruzdzio nuotrauka

LAISVĖS KOVŲ DAINAS

išleistas Lietuvos Nepriklausomybės Fondo, dabar galite įsigyti per Dirvą už 5 dolerius.

Leidinys, kuris iki šiol buvo įteikiamas aukojusiems LNF po 10 dol., galima įsigyti užsakius per Dirvą ir atsiuntus 5 dolerius.

Užpildykite žemiau dedamą atkarpą ir, prisiuntę 5 dol., tuojau gausite LAISVĖS KOVŲ DAINAS.

Prašau išsiųsti LAISVĖS KOVŲ DAINAS:

Pavardė ir vardas

Adresas

Priedų: čekis \$.....

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **DIRVA**, ryšium su liepos 4 d. švente, nepasirodys pirmadienį — liepos 6 d.
Sekantis po švenčių Dirvos numeris išeis liepos 8 d.

• **Muencheno Moterų Klubas** pastangomis, užsakyta Oldenburgo vokiškoje audykloje didesnis kiekis tautinių drabužių ne tik Vokietijos, bet ir JAV moterims.

Jei dar atsirasit norinčių įsigyti taut. drabužių, galima kreiptis į Muencheno Moterų Klubą sekr. A. Griniene, 8 Muenchen 54, Kristallstr. 8/I. Bet Moterų Klubas gali tarpininkauti tik tuo atveju, kai susidaro bent 8 taut. drabužių užsakymai. Moteriškų taut. drabužių kaina — apie 170 DM. Galima užsisakyti ir vyriškus taut. drabužius.

AUDRONĖ KRISTINA JARRAITĖ, Vandos ir Alfonso Jarraitų dukra, iš Elizabeth, N.J., birželio mėn. sėkmingai baigė pagsėjusią šiam miestui Benedictine Academy, gaudama aukso medalį už ypatingus pasidėjimus meno srityje (outstanding artist). Buvo šių metų akademijos "Year Book" meninės dalies redaktorė.

Audronė už savo kūrinius anksčiau yra gavusi visą eilę garbės pažymėjimų Newarko vyskupijos bei valstijos rengtose meno parodose. Pernai ji savo akademijoje laimėjo pirmą vietą už "Chemijos projektą" tuo būdu gaudama teisę dalyvauti vyskupijos "mokslo parodoje". Ir čia Audronė buvo atžymėta garbės pažymėjimu.

Jaunoji dailininkė buvo veikli skautė bei skaučių vadovė. Ypač dar ji pasižymi kaip originali lietuviškų lėlių kūrėja. SLA konkurse už savo lėlę laimėjo pirmąją vietą.

Priklauso New Jersey lietuvių tautinių šokių grupei ir Elizabeth vyčiams, kurių parodėlėse jai ne kartą teko taip pat pirmoji vieta už savo sugebėjimus.

Šį rudenį Audronė pradės studijuoti architektūrą Pratt institute Brooklyn, kur gavo dalinę stipendiją. Audronės gabumai ne sykį rado atgarsio ir Elizabeth spaudoje, gi paskutiniu kartu buvo aprašyta už gabiai natypatą prez. Kennedy paveikslą.

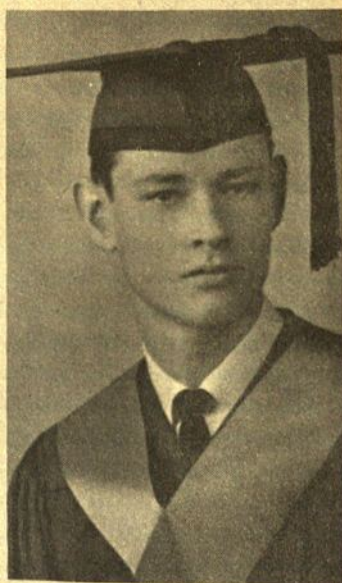
• **Akademinei Skautų Sąjūdžio** vasaros stovykla vyks rugpjūčio 24-30 d.d. Palisades parko kalnuose, apie 30 mylių už New Yorko. Visi akademikai skautai kviečiami rugpjūčio 23 dalyvauti Pasaulinės mugių Lietuvių Dienoje, o po to — vykti į stovyklą.

PADĖKA

Gertrudai Dantienei netikėtai mirus, mums per Dirvą pareiškė užuojautą Dirvos kolektyvas, Stasė ir Petras Petrušaičiai, Edvardas Ilenda, Petras Kudukis ir Edvardas Varekojis.

Visiems tariame mūsų nuoširdžią padėką.

Vyras ir sūnus

SAULIUS KAUNELIS, gyv. Detroit, Mich., baigė Holy Redeemer aukšt. mokyklą antruoju mokiniu iš 185 jo klasės mokinių būrio. Jam buvo pasinlytos keturių universitetų stipendijos studijoms tęsti. Jis nutarė pasinaudoti Detroito universiteto stipendija, pasirinkdamas inžinerijos sritį.

Saulius buvo patekęs į National Merit finalistus. Nuo pat maitinimo priklauso skautų organizacijai ir šiuo metu yra vilkiukų draugininkas. Baigė lituanistinę mokyklą aukštais pažymiais.

Birželio 14 d. Kaunelių namuose buvo susirinkę giminės ir pažįstami atšvęsti sūnaus gimnazijos baigimą.

• **Cosmos Parcels Express Co.**, J. Vaitaičio įstaigoje, 327 W. Broadway, atsilankę galėsite ne tik užsakyti siuntinius, bet ir įsigyti ar užsiprenumeruoti Dirvą ir prez. Antano Smetonos monografiją.

• **BENTON HARBOR, MICH.** dienraštis News Paladium ir vietos radijo bei televizijos stotys plačiai informuoja apie Tabor Farm vasarvietėje esančius lietuvių krepšininkus ir jų būsimą kelionę į Australiją. Minimame dienraštyje netrukus tilps ilius trutas mūsų krepšinio rinktinės aprašymas.

MUZIKĖ NIJOLĖ ULĖNIENĖ

Muzikė Nijolė Ulėnienė

Tarp daugelio lietuvių, baigusiu aukštuosius mokslus, nedaug rasime tokių, kurie yra gavę pokoleginių studijų laipsnį muzikos srityje. Tokia išimtimi yra Nijolė Ulėnienė, kuriai birželio mėn. Columbijos universitetas suteikė Master of Arts laipsnį iš muzikos.

Bakalauro laipsnį muz. Ulėnienė yra gavusi Hartforde, Hartt College of Music. Studijų metu ji aktyviai reiškėsi lietuvių judė-

Balfo reikalių vedėjas kun. L. Jankus įteikia kardinolui R. J. Cushingui Sibiro lietuvių parašytą maldaknygę, išleistą įvairiomis kalbomis. Kairėje stovi Vasario 16 gimnazijos dir. kun. Br. Liubinas ir dešinėje LB atstovas J. Vembrė.

Kardinalas Cushing davė Vasario 16 Gimnazijai \$5000,00

Birželio 20-22 d. Bostone lankėsi Balfo reikalių vedėjas kun. L. Jankus ir Vasario 16 gimnazijos direktorius kun. dr. Br. Liubinas. Prieš svečiams atvykstant, jau iš anksto keturių Bostono didžiųjų laikraščių ir dviejų televizijos stočių reporteriai ir fotografa buvo pažadėję atvykti gauti iš svečių pasikalbėjimą. Tačiau dėl netikėtos katastrofos, kuri ištiko tą dieną Massachusetts senatorių Edv. Kennedy, dalis laikraščių nebeatšvietė savo atstovų.

Atvyko tik Traveler ir Herald laikraščių korespondentai, kuriems kun. Jankus suteikė naujaušią žinią apie bolševikų terorą Lietuvoje, apie bažnyčios ir tikinčiųjų persekiojimą, apie Sibiro maldaknygę, apie jo paties už akių nutiesimą 15 metų ir k.

Pirmadienį, birželio 22 d., svečiai buvo pakviesti į televizijos stotį Nr. 7, kur buvo užrekorduotas tais pat klausimais kun. Jankaus pareiškimas, ir tos pat dienos vakare perduotas židrovams. Iš ten svečiai buvo pakviesti Bostono arkivyskupijos savitarašio The Pilot redaktoriaus, kuriam suteikė tokias pat informacijas ir dar plačiau papasakojo kaip bolševikai okupavo Lietuvą.

Šeštadienį, 4 val. po pietų abu svečiai, lydimi Bostono lietuvių bendruomenės atstovo J. Vembrės, nuvyko pas kardinolą R.J.

Cushing. Kun. L. Jankus padėkojo jam už parodytą ir rodomą didelį lietuviams palankumą ir jo vyskupavimo 25 metų sukaktuvių progą įteikė labai puikiuose rūmuose įdėtas visas 10 laidų įvairiomis kalbomis Sibiro maldaknygių **MARIJA GELBĖK MUS**. Tuos rūmus lietuviškame stiliuje išdrožinėjo dail. Vl. Kulpavičius. Po to kardinolui buvo pristatytas Vasario 16 gim. direktorius ir paaiškinta jo Amerikonatvokimo tikslas. Kardinolas susidomėjo gimnazijos rūmų statyba ir paklausė kiek dar trūksta lėšų tiems rūmams užbaigti. Buvo atsakyta apie 35,000 dolerių. Kiek palūkęs, kardinolas pareiškė: -- Aš iš savo pinigų duosiu 5000 dolerių, jei vėliau gal ir daugiau pridėsiu.

Čia pat A. Bacevičius padarė kelias foto nuotraukas.

Sekmadienį, birželio 21 d., 10 val. So. Bostono lietuvių bažnyčioje buvo pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Pamaldas laikė ir pamokslą pasakė kun. dr. Liubinas. Pamaldų metu išskirtinai gražiai giedojo parapijos choras, 5 val. po pietų Pileičių draugijos salėje įvyko Birželio įvykių minėjimas. Nors diena pasitaikė labai karšta, bet žmonių atsilankė gana daug.

Pirmasis kalbėjo Balfo reikalių vedėjas apie Birželio įvykių reikšmę ir prasmę ir apie reikimą remti vargstančius lietuvius Sibire, Lenkijoje, Vokietijoje ir pačioje Lietuvoje, gi svečias iš Vokietijos apie Vasario 16 gimnaziją ir jos patalpų statybą. Po prakalbų buvo meninė dalis, kurią atliko dainininkas B. Povilavičius, akompanuojant muzikui J. Kačinskui ir Onos Ivaškienės tautinių šokių grupė -- 9 mergaitės, tautiniais rūbais pasipuošusios atliko plastinius šokius, kurių metu gražiai deklamavo B. Adomavičiūtė ir L. Baltušytė.

Lietuvių bendruomenės valdyba buvo nutarusi surinkti Bostone 2000 dolerių Vasario 16 gimnazijos rūmų statybai. Tą nutarimą įvykdyti apsiėmė naujos valdybos vicepirmininkas, dar universitete tebestudijuojąs R. Liutkus. Jis pasikvietė talkon kitus studentus bei moksleivius ir pasiryžo aplankyti aukų rinkimo reikalui visas lietuviškas šeimas. Iki šio susirinkimo dalis šeimų jau aplankyta ir tą dieną direktorius jau gavo 980 dolerių. Aukos bus renkamos ir toliau iki bus pasiektas užsibrėžta suma.

Susirinkimo pabaigoje buvo padėkamuotas specialiai Pr. Lemberio parašytas eilėraštis kun. L. Jankui, jo 25 metų kunigystės sukaktuvių progą ir visi susirinkusieji sugiedojo jam ilgiausių metų!

J.S.

DETROIT

DARIAUS - GIRĖNO KLUBO GEGUŽINĖ

Dariaus - Girėno Klubu gegužinės virto tradicija, ir jose apsilanko masės lietuvių. Laikę gegužinių visad groja puikus orkestras, ruošiami turtingi laimėjimų šaltiniai, geros šeimninės paruošia puikų maistą. Gamtos prieglobsty užmirštame visus rūpesčius, ir vietoj vaikščioti pas gydytojų ir gerti vaistus, gerioje ir linksmoje nuotaiškoje atsikratome daug ligų. Į Dariaus - Girėno gegužines suplaukia minios lietuvių: vykdamie į tokią gegužinę tikrai sutik-

sime daug pasiilgtų, ilgai nematytų, iš toliau atvažiavusiųjų bičiulių ir giminių.

Liepos mėn. 25 d., šeštadienį, nuo 12 val. dienos Beachnut Grove parke, Middle Belt Rd., ruošinama Dariaus ir Girėno Klubu gegužinė. Tą vietovę pasiekti naudojame 112 (94) kelią, važiuojant į vakarus, privažiavus Middle Belt Rd. sukama į dešinę ir važiuojama iki Beachnut Grove parko kairėje pusėje. Tad liepos 25 d. pasimatome Dariaus - Girėno klubo gegužinėje!

Klubas Valdyba

CHICAGO

PALANGA AMERIKOJE

Vasaros karščiams užgulus Chicago, lietuvių svajonė turėti laisvajame pasaulyje savą Palangą jau išsipildo.

Vienas po kito jie kuriasi gražiajame Michigano ežero pakraštyje, Union Pier vasarvietėje. Vos šimtą mylių puikiaisiais keliais nuo Chicagos nutolusi, prie milžiniško gėlo vandens Michigano ežero, Palangos baltučio smėlio paplūdimiais pasipuošusi, medžių ir pievų žalumoje skęstanti Union Pier vasarvietė yra natūrali vieta lietuviams vasaroti.

Čia uželsi "Rambyną", "Mildą", "Rutą", "Nidą" ir visą eilę kitų lietuviškais vardais pasivadinsiu vasarnamių. Klegia lietuvių kalba. Vakaraais skamba lietuviška daina. Krautuvės skelbia lietuviškais užrašais.

Prieš šešetą metų čia nieko panašaus nebuvo. Pirmasis čia atvyko įsikurti nuo bolševikų pabėgęs Batakių miestelio -- Žemaitijos tautininkas ir šaulys Petras Lengvinas su savo žmona Marija Kavolyte, dr. Martyno Kavolio sesute. Jiedu prie pat ežero kranto įsigijo didžiulį sklypą su namu. Pradėjo kviešti lietuvius visokiems subvėmams. Šie pajutę puikią vietą vasaroti, pradėjo vienas po kito pirkti nuosavybes. Svetimtaučiai noriai užleisdžia lietuviams savo vasarvietes ir patys keliai kitur. Atrodo, lietuvių greitai užvaldys visą vasarvietę ir padarys ją puikia vieta saviems vasaroti.

Pažūrėkime tik į pirmūno Petro Lengvino vasarotojų teikiama patogumų gausybę ir suprastime, kodėl lietuvių čia taip braunasi.

Jo vasarvietė yra ant stataus Michigano ežero kranto, nuo kurio gali gerėtis puikiaisiais saulėleidžiais, kaip Palangoje. Didžiulis kiemas gėlėmis ir rūtomis apsodintas. Medžių pavėsyje pastatyta keleta naujų mažų vasarojimui namelių. Vaikams žaisti smėlio aikštelė ir supuoklės. Didžiulė aikštė automobiliams pasistatyti. Laiveliai žuvažiai ar irstyti. Privatus baltutėlio smėlio paplūdimys. Gausybė lietuviškos periodinės spaudos ir knygų. Šeimoms gali išsinuomoti atskirus namelius su visais patogumais ar pavienius kambarius didžiajame name. Pats šeimnininkas mielai vasarotoją atveža iš ar nuveža į miestą.

Tai vis patrauklūs vasaroti patogumai. Tačiau svarbiausias akstinas, pritraukias lietuvių Lengvinų vasarvietę, yra šeimninkų nesivaikymas pelno ir žemaitiškas nuoširdumas, kuriuo jie sutinka kiekvieną lietuvių užklydusį į jų sodybą. Lietuviai pripratę būti išnaudojami ir apgadinėjami, pas Lengvinus jaučiasi lyg Lietuvoje, kur pinigams nebuvo skiriama tiek daug reikšmės. Lengvinai trokšta matyti savo svečius - vasarotojus laimingus ir patenkintus. Dar pernai jie padovanavo tik ką įsikūrusiems Chicagos jūru šauliams laivelį ir kviečia juos visada išskylauti jų vasarvietėje. Ir Vyčiai šiais metais savo suvažiavimą patvairins išskyla Lengvinų sodyboje.

Taigi, jų vasarvietėje žmogus po įtempto gyvenimo Chicagos ar kituose Amerikos didmiesčiuose pailsi netik kūnu, bet ir dvasia.

V.A.R.

NAMŲ SAVININKŲ REIKALAI

Marquette Parko Namų Savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyko birželio 19 d. parapijos salėje.

Susirinkimą atidarė pirm. Jz. Skeivys. Protokolą perskaitė sekr. Br. Liškus.

Pranešta, kad organizacija banke turi \$3200.00.

Marquette Parko namų savininkų gegužinė įvyksta liepos 5 d. Komisijos pirm. K. Aleksūnas tuo reikalu padarė pranešimą, pažymėdamas, kad jau viskam yra pasirengta, tikai reikia laukti gero oro ir didelio skaičiaus svečių.

(ag)

Marytė ir Petras Lengvinai tikisi gausaus lietuvių būrio šią vasarą jų gražioje vasarvietėje. Iš kairės Marytė Kavolytė-Lengvinienė, Marta Račkauskienė iš Cicero užsisakiusi pas Lengvinus namelį dr. Algirdo Kavaliūno šeimai ir sau ir Petras Lengvinas.

V.A. Račkausko nuotrauka

LENGVINIŲ VASARVIETĖJE.

UNION PIER, MICHIGAN

dar galima gauti šiai vasarai vasaroti atskirų namelių ar kambarių.

Privatus paplūdimys, laiveliai.

Užsisakyti telefonu

UNION PIER, Lakeside 8344

arba rašyti

M. P. LENGVINAS,
Union Pier, Michigan.